

OUDE BEROEPEN IN EN ROND OUD ADE

Deel 32: De Brugwachter

De titel van deze aflevering had ook 'De Brugophaler' kunnen zijn want in oude krantenberichten wordt die term het meest gebruikt. Maar het zou nog correcter zijn als we de vrouwelijke vorm aanhielden, brugophaalster, want tot mijn grote verbazing blijkt dat het werk van brug ophalen hoofdzakelijk door (huis)vrouwen werd gedaan, althans in de gemeente Alkemade, en zeker in de dorpen Oud-Ade en Rijpwetering vanaf ongeveer 1910. Officieel werd de man vaak aangesteld, maar het was zijn echtgenote die het werk deed. Zij was immers altijd thuis in haar huisje bij de brug terwijl manlief elders aan het werk was. Het was een tijd waarin vrouwen na hun trouwen thuis moesten blijven. Het was ongepast als zij buitenshuis ging werken; ze was er voor het huishouden en het opvoeden van de kinderen en dat waren er dikwijls heel veel. Maar op de brug passen dat kon je nog nèt thuis blijven doen, want de brug was maar enkele meters buiten de deur. Daarmee was de brugwachster een voorloopster van wat nu gewoon is, buitenshuis werken.

Bovendien was het (lage) loon een welkome aanvulling op het familiebudget. In het verhaal dat volgt zal dan ook blijken dat men probeerde deze baan binnen de familie te houden. Een dochter of schoondochter nam de baan over als de moeder te oud werd om aan de ketting van de brug te hangen. Concurrentie was er trouwens nauwelijks want je moest wel dicht bij de brug wonen voor dit beroep. Toen de gemeente begon met het bouwen van brugwachterswoningen, werd alles nog aantrekkelijker, want de brugwachter en zijn/haar gezin hoefden geen of heel weinig huur te betalen.

Aanvankelijk dacht ik dat het een simpel 'beroep' was waar ik gauw klaar mee zou zijn, maar daar heb ik me in vergist. Dat geldt trouwens voor veel beroepen die in deze serie ter sprake kwamen. En tot slot bedacht ik dat de brugwachter extra interessant was voor een maandblad dat De Brug heet. Uiteindelijk is de hoofdredactrice van dit blad ook een brugwachster.

Oud-Ade

In 1870 werd de grindweg van Leiden naar Oude Wetering in gebruik genomen. Vóór 1870 vond al het verkeer over water plaats. Bij de Vrouw-Vennemolen en bij wat nu de Lange Brug heet kruiste de grindweg water en moesten derhalve bruggen worden aangelegd. De onderstaande advertentie in de Leidsche Courant van 20 september 1869 geeft een indruk van de bouw van deze bruggen: de 'Vennebrug' en de 'Weesbrug' (vernoemd naar de boerderij de 'Weeswoning').

Openbare aanbesteding

Op Dingsdag [sic] den 28-sten September 1869, des voormiddags ten elf ure zal ten huize van J. Bakker te Oude Ade, Gemeente Alkemade, worden aanbesteed het bouwen van twee Rolbruggen en het maken van eenige Landhekken, Afrasteringen enz. in den ontworpen Rijweg door de Boekhorst en Zevenhuizen.... Het bestel ligt ter lezing bij J. Bakker voornoemd. ['Bakker' was de toenmalige herberg 'De Rustende Landman', later Café 't Lageland].

Voor de brugwachter bij de molen werd een bescheiden huis gebouwd tussen de molen en de brug. De eerste brugwachter die in 1870 werd aangesteld was Joannes van Kruijssen. Van Kruijssen was geboren in 1817 in Graauw (Zeeland). Hij trouwde, 26 jaar oud, in 1843 te Leiden met Maria Catharina van Tol, 21 jaar oud en geboren te Leiden in 1821. Na hun huwelijk werkte Joannes als wegwerker bij de aanleg van verschillende grindwegen. Zo komen we hem tegen in Hellevoetsluis, Struijten, Vierpolders en Nieuw Helvoet. Ook in Leiden woonde het gezin op verschillende adressen. Als brugwachter in Oud-Ade kreeg hij geen jaarwedde, maar mocht tegen betaling van f 26 gratis het huis bewonen. Dat bleek voor Joannes toch aan de hoge kant. Vandaar dat de huur door de gemeente op 27 maart 1873 teruggebracht werd tot f 16 per jaar. Van Kruijssen is lange tijd wegwerker en brugwachter geweest. Pastoor Görtz, die tot 1885 pastoor was in Oud-Ade, noemde

het gezin in het overzicht van zijn huisbezoeken. Hij vertrok 1896 naar Leiden en Arie van Haastregt werd in 1900 ingeschreven als gemeentewegwerker en brugophaler. Het ligt voor de hand dat Van Haastregt toen de molenwachter werd bij de 'Vennebrug, maar rond 1930 vinden we hem terug op Zwarteweg 2, vlak naast de brug midden in het dorp, door sommigen de 'Zwartewegbrug' genoemd, waarover later meer.

De ophaalbrug bij de Vrouw-Vennemolen die de rolbrug verving. Rechts daarvan de brugwachterswoning en de molen; uiterst rechts de woning van de molenaar. In de verte de St Bavo kerk. Dat de weg een grindweg is, is duidelijk te zien. Maar wie staat daar bij de brug? Foto ca. 1905. (Beeldbank Leiden).

In 1902 werd de rolbrug bij de molen vervangen door een ophaalbrug. Op 12-4-1910 (Leidsche Courant) was er in de gemeenteraadsvergadering een discussie over nieuwe brugwachterswoningen bij de Fransche Brug in Roelofarendsveen en in Oud-Ade bij de Vrouw-Vennemolen. Men vond dat Oud-Ade voorrang had en er enige haast bij was "omdat de woning het slechtst is". Daar kwam bij dat de grond bij de Fransche Brug nog gekocht moest worden.

Ik heb (nog) niet precies kunnen achterhalen wanneer de ophaalbrug bij de molen is vervangen door de huidige stenen brug maar in het bijschrift bij onderstaande foto lees ik: "Toen vòòr de Tweede Wereld oorlog de nieuwe stenen brug werd aangelegd, moest dit [brugwachters]huisje worden opgeofferd." Wat er niet bij staat is dat er geen brugwachter, dus ook geen huisje, meer nodig was. Waarschijnlijk is Arie van Haastregt toen naar Zwarteweg 2 verhuisd.

De houten ophaalbrug in het dorp met de schoolgaande jeugd die voor de fotograaf poseert . In de verte de Vrouw-Vennemolen, ca 1920? (collectie Simon Strijk).

Dat de brug in het centrum van het dorp tot nu toe nauwelijks ter sprake is gekomen, heeft als reden dat de brug geen gemeentelijke brug was en dus was er ook geen door de gemeente betaalde brugwachter met woning. In 1872 besloten de drie boeren aan de Zwarteweg (Pieter van der Voort sr, Pieter van der Voort jr en Klaas Hoogeveen) een grindweg aan te leggen die aansloot op de nieuwe (sinds 1870) grindweg van Leiden naar Oude Wetering. Bovendien werd voor gezamenlijke rekening een ophaalbrug aangelegd over het water waar nu de stenen brug ligt. Deze ophaalbrug heeft er waarschijnlijk tot 1963 gelegen. Of de brug tot 1963 ook particulier is gebleven, is mij niet bekend. Wel is zeker dat tot de gemeente de verantwoordelijkheid voor de brug overnam, er geen gemeentelijk aangestelde en betaalde brugwachter is geweest en dat het ophalen van de brug informeel geregeld werd met bewoners die dicht bij de brug woonden. Of daar een geldelijk beloning tegenover stond is evenmin bekend. Hetzelfde gold voor de vele andere bruggen die boerderijen met de openbare weg verbonden zoals bij de boerderijen aan de Leidseweg: Van der Hulst, Van der Poel (en daarachter de Moppehoeve en Van Leeuwen), en Kaptein, en verderop de Drie-Ambachtshoeve. Ook de Koningsbrug in De Zevenhuizen en de brug naar Pennings daarnaast waren in die periode particulier bezit, en werden door de dichtstbij-wonenden of door de passerende schippers zelf bediend. De 'Weesbrug' was onderdeel van de openbare weg en dus wel een gemeentelijke brug. De familie in de Weeswoning bediende de brug totdat er een vaste stenen brug werd gebouwd (wanneer?). Het is aannemelijk dat Arie van Haastrecht in het huis naast de brug zich ontfermde over de ophaalbrug in het dorp, en als hij niet thuis was zijn vrouw of burens. En later zorgde ook zijn zoon Cor daarvoor.

Riet van der Wereld herinnert zich dat haar vader (op Zwarteweg 3) rond 1950-1960 voor de bediening van de brug zorgde. Jan van der Wereld had er een winkel met manufacturen en veel ander koopwaar. Daarnaast knipte en schoor hij ook klanten. Als hij er niet was (hij ging wekelijks 'de boer op' met zijn manufacturen), zorgde haar moeder voor de brug

Zoals al gezegd, de ophaalbrug werd in 1963 vervangen door de huidige naamloze vaste brug, waar alleen nog – met moeite - kano's en roeiboten onderdoor kunnen. De Oude Ade die door het dorp stroomt werd zo in tweeën gehakt. Het jaarlijkse uitje met de schuit van Koos Koek naar Katwijk begon vanaf dat moment in de Zevenhuizen bij de Koningsbrug, want de boot kon niet meer voorbij de brug in het dorp en daar omkeren. Voor de veeschippers was de komst van de onbeweegbare brug ook een obstakel. Zo moesten ze bijvoorbeeld de boot voor de brug laten liggen en met koeien van Bert van der Meer of Cor van der Poel over de weg naar de boot lopen.

Rijpwetering: de Paardebrug

In Rijpwetering zijn (of eigenlijk waren) twee bruggen belangrijk voor het waterverkeer, de Paardebrug die Oud Ade met Rijpwetering verbindt en de Zwanenbrug die toegang geeft tot de weg naar Hoogmade. Om vooruit te lopen op mijn verhaal, beide bruggen hebben hun functie nu verloren; ze worden niet meer geopend omdat doorvaart door de Rijpwetering onmogelijk is geworden door de 17 particuliere draaibruggen die er tussen liggen.

De Paardebrug werd in 1869 als rolbrug geplaatst toen de grindweg van Leiden naar de Haarlemmermeer was aangelegd. Ons verhaal begint in 1876 als brugwachter Jacobus van der Spek, die ook brievenbezorger was, "van het rechte pad is afgeraakt". Ik citeer uit een anoniem artikel in Alkammers dat weer uit de notulen van de gemeenteraad citeert: *"... dat Cornelia van der Geest, huisvrouw van den zich toen in hechtenis bevindenden Jacobus van der Spek, bij besluit en dezer vergadering van den 12en October en den 11en December 1876 voorloopig was belast met de waarneming der betrekking van Brugwachter aan de Rijpweteringsche brug tot welke betrekking haar genoemde Echtgenoot indertijd was aangesteld; dat zij met die voorlopige waarneming is belast geweest met het oog op haar talrijke gezin in den hulpbehoevenden toestand waarin het verkeerde door de afwezigheid van haren echtgenoot; en dat gezegde Jacobus van der Spek thans na het ondergaan van vijf jaar tuchthuisstraf tot zijn gezin is teruggekeerd; In aanmerking genomen zijnde*

dat deze vergadering daar bedoelde Jacobus van der Spek vijf jaar tuchthuisstraf heeft ondergaan geen vrijheid vindt hem verder als brugwachter te doen optreden of de waarneming der betrekking door diens huisvrouw te bestendigen; Is eenpariglijk goedgevonden.” De auteur besluit: “Hoe het talrijke gezin van Van der Spek zich daarna heeft gered is ons niet bekend, maar gemakkelijk zal dat niet gegaan zijn.” Dit dramatische bericht is het eerste zwart-op-wil signaal dat mij onder ogen komt van een echtgenote die de taak van brugwachter op zich nam.

De Paerde Brugh (rolbrug) in 1907 met daarachter café Rustoord (later restaurant De Paerdeburgh, nu restaurant Ryp). Uiterst rechts in de verte het brugwachtershuis.
(archief Stichting Oud Alkemade]

We maken een sprong naar 1939 als de dan aangestelde brugwachter Geertruida Weenink-Boere eervol ontslag krijgt en voor één jaar wordt opgevolgd door haar dochter, ook een Geertruida. De brug is dan vervangen door een ophaalbrug. Een jaar later trouwt Dirk, de zoon van 'Oma Boere', met Marie Ganzevles die de nieuwe brugwachter wordt. Het jonge paar trekt in bij Oma, in het Brugwachtershuis aan de Oud Adeselaan 5, ongeveer 75 meter vóór de brug vanaf Oud-Ade gezien.

Marie en Dirk betaalden geen huur; gratis wonen was hun salaris. Hun huis was een verzamelpunt voor allerlei dingen, zoals. kranten, pakjes, etc. die naar de Achterdijk moesten. Voor/naast het huis stond altijd de fiets klaar, waarmee Marie snel naar de brug reed als die open moest. Vaak moest zij worden geroepen, want door de afstand tot de brug hoorde ze niet altijd de toeter van de schipper. Dit leverde vaak irritaties op bij de bootbestuurders omdat zij dan langer moesten wachten. Vóór en na schooltijd renden er vaak kinderen naar Marie om haar te waarschuwen, als ze het niet gehoord had. “Dan kwam Marie op de fiets aangeraced, rood hoofd van de inspanning” (vertelde een ooggetuige) en werd de brug handmatig omhoog gedraaid.

Rond 1977 is Marie Weenink-Ganzevles (1910-1995) met pensioen gegaan. Zij kreeg bezoek van Burgermeester Smolders die haar een gesloten enveloppe overhandigde die ze niet in zijn aanwezigheid durfde te openen. Er bleek een biljet van 25 gulden in te zitten. Dirk en Marie zijn waarschijnlijk nog enige tijd in het huis blijven wonen want Marie's opvolger, Joop Straathof, had zijn eigen huis, zo'n 250 meter verderop, richting de Vergulde Vos. Aan de brug hing een mededeling voor de varende passanten met het telefoonnummer van Straathof. Die kwam dan op zijn fiets van de smederij naar de brug om die te openen. In 1997 werd de brug elektrisch en werden drie

omwonende vrijwilligers verantwoordelijk voor de bediening, Joop Straathof, Luuk Beelen en Sjaak Hogeboom. Intussen was de brug zijn functie aan het verliezen. Steeds minder boten kwamen langs, omdat na de brug steeds meer moeilijk beweegbare particuliere bruggen verschenen, zoals ik al eerder meldde. De mededeling aan de brug bevatte op een gegeven moment een telefoonnummer in Leiderdorp waar een 'brugwachter' zat te wachten.

Een van mijn informanten herinnert zich dat er in die tijd een verdwaalde toerist voor de brug lag en besloot het nummer te bellen. Na een half uur arriveerde iemand uit Leiderdorp die de brug opende en weer vertrok. De toerist ontdekte even later dat er nog meer bruggen lagen en besloot om te keren. Hij belde het nummer opnieuw en kon na een half uur zijn tocht via de Koppoel vervolgen.

Ik ga nog even terug naar de periode van Marie. Sjaak van der Star, veeschipper uit Hoogmade, kwam een keer vanuit de Koppoel met een vracht zand door de Paardebrug om zijn weg door Rijpwetering te vervolgen. Het stormde en de golven op de Kaag waren gevaarlijk hoog, vandaar zijn omweg. In die tijd was het de gewoonte dat de bewoners aan de overkant van het water hun bruggen open zetten want "scheepvaart had voorrang". Als een brug dicht was, moest de eigenaar thuis zijn en de brug op commando (de toeter) openen. Sjaak stootte tijdens zijn tocht echter op een dichte brug waarvan de eigenaar niet thuis was. Na een kwartier kwam deze opdagen en de schipper eiste 7,50 gulden als schadevergoeding voor het lange wachten. De eigenaar [naam bij de redactie bekend] betaalde zonder morren want hij wist dat hij fout was geweest.

We blijven nog even bij de veeschippers (zie ook aflevering 3 van Oude Beroepen). Op vrijdagen, even na middernacht, begonnen de veeschippers bij de boeren vee te verzamelen voor de markt in Leiden. Tegen het ochtendgloren waren alle koeien aan boord en ging de boot richting Leiden. Eigenaars van bruggen die op hun weg lagen waren verplicht hun (gewoonlijk draai)bruggen te openen. Als dat niet het geval was voer de schipper er zachtjes tegen aan om de brug een zetje te geven. Dat lukte als de brug niet te zwaar was. De belangrijke gemeente-bruggen konden ze onderdoor. Maar dat is nu allemaal verleden tijd en eventuele verdwaalde plezierjachten varen alleen overdag, als de zon tenminste schijnt.

Rijpwetering: de Zwanenbrug

De Zwanenbrug ligt in het zuiden van Rijpwetering en vormt de verbinding met de weg naar Hoogmade. De boerderij er naast, de Zwanenburg, is waarschijnlijk vernoemd naar de brug, en niet andersom (de boerderij stamt uit ca. 1890, de brug uit ca. 1870). Aan de overkant van de brug, Veenderdijk 1, stond de woning van de brug- en sluiswachter, want er was ook een sluis zodat de boten uit de polder in de Rijpwetering konden komen. Daarnaast was er een voetbrug die de Veender- en Lijkerpolder met elkaar verbond.

De eerste brugwachters die ik rond 1869 tegenkom zijn Bartholomeus van der Veer en zijn zoon Adrianus. In 1910 neemt ene P. Pijnacker afscheid als brugwachter bij de Zwanenbrug en wordt opgevolgd door H. Bleiswijk, met een jaarsalaris van 75 gulden. Bleiswijk verzoekt de gemeenteraad zijn salaris te verhogen, maar krijgt nul op zijn rekwest: "Wil de benoemde voor dit bedrag zijn functie niet bekleeden, moet hij bedanken." Bleiswijk stierf tamelijk vroeg en zijn weduwe zette het werk waarschijnlijk voort tot haar overlijden in 1931. Haar dochter Martina Bleiswijk (1896-1978), getrouwd met Gerard Hillenaar (1893-1969), was de enige sollicitant voor de vacature en kreeg de baan. Het stel ging wonen in het brugwachtershuis dat rond 1934 gebouwd moet zijn. Hun salaris bedroeg 100 gulden per jaar.

Rond 1952 werd het huis verkocht aan Antoon van der Meer die voorlopig in het achterste gedeelte ging wonen met zijn gezin. Vermoedelijk stopte 'Oma Hillenaar' met het brugwachten na het overlijden van haar man in 1969. Toen zij later vertrok naar elders om van haar pensioen te genieten, nam de familie van der Meer bezit van het hele huis. Het is echter onwaarschijnlijk dat Toon van der

Meer de taak van brugwachter op zich nam. Een van zijn dochters herinnert zich alleen dat hij 's winters als het glad was zout op de brug strooide, maar daar hoef je geen brugwachter voor te zijn. Meer waarschijnlijk is dat Kees Borst (1921-1983), die taak op zich nam. Kees woonde aan de overkant van het water bij de brug, tegenover de boerderij. Of hij vrijwilliger was of betaald werd, weet niemand mij te vertellen. Iemand dacht dat hij waarschijnlijk een "klein loontje" kreeg voor de moeite. Borst overleed in 1983, toen het bedienen van de Brug al overbodig begon te worden. Na herstelrondes in 1974 en 1978 werd in 1984 het definitieve besluit genomen door de gemeente om de brug te vernieuwen. Het heeft tot 1986 geduurd voordat het daadwerkelijk gebeurde en er een tijdelijke Baileybrug werd gelegd, zodat het verkeer geen/minder hinder zou ondervinden. Niet lang na de laatste renovatie van 1986 begon de brug buiten gebruik te raken, om dezelfde reden als de Paardebrug: in het dorp "was er geen doorkomen meer aan" vanwege de vele particuliere bruggen.

Het echtpaar Gerard en Martina Hillenaar-Bleiswijk, ca 1960?

Tot besluit

Op de Kaag & Braassem site, is onder het kopje "Beleef het verhaal", het volgende – merkwaardige – bericht te lezen: "Kunt u met uw boot niet onder de Paardebrug, de Zwanenbrug en/of de Blauwemolenbrug in Rijkwetering door, *dan moet u wachten tot de brug wordt geopend*. De Paardebrug, Zwanenbrug en de Blauwemolenbrug worden *alleen op afroep* geopend. Aanvragen dienen minimaal *24 uur van tevoren* te zijn doorgegeven via telefoonnummer 06 21130989 of, bij geen gehoor 023-5145779 [dat is in de buurt van Haarlem]." [*cursiveringen* toegevoegd].

Dit wil echter niet zeggen dat er geen brugwachters meer zijn. De beweegbare bruggen van nu zijn vaak uitgerust met camera's waardoor de bediening van een brug zelfs op afstand vanaf een centraal punt uitgevoerd kan worden. Zo kan één brugwachter meerdere bruggen tegelijk bedienen. Wij zien ze niet meer maar zij zien ons wel.

Het is moeilijk om niet ironisch te worden. Oud-Ade en Rijkwetering, op de drempel van het Groene Hart gelegen, waar toeristen en waterliefhebbers (en wij zelf) graag vertoeven, hebben zichzelf afgesloten van het water door midden in het dorp onbeweegbare bruggen te leggen die iedere doorvaart blokkeren. Verboden toegang voor boten, blijkbaar.

Sjaak van der Geest (mmv Simon Strijk en Theo van der Poel)
In dit verhaal zitten veel onzekerheden. Correcties en aanvullingen zijn daarom welkom bij:
s.vandergeest@uva; 06-26971256

Bronnen

Anoniem (1996) De Paardebrug van Rijpwetering. *Alkmadders* 1996/2, pp. 14-20.

G.N. van der Meer (2013) De geschiedenis van de Meerbrug te Nieuwe Wetering. "Kom over de brug." *Alkmadders* 2013/1, pp. 6-10.

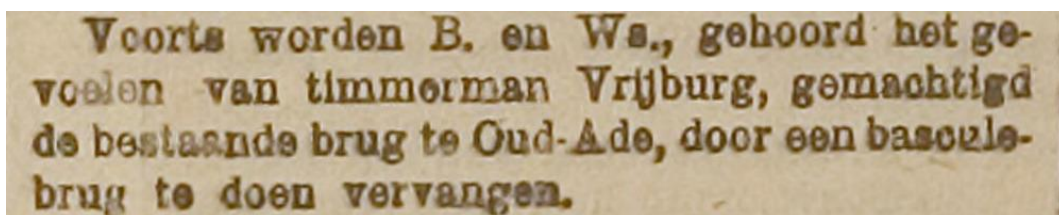
Met dank aan

Luuk Beelen, Jan Borst (Keeszn), Jan van der Poel (Janzn), Theo van der Poel (Ariezn), Sjaak van der Star, Simon Strijk, Truus Weenink, Riet van der Wereld en Hans van der Wereld.

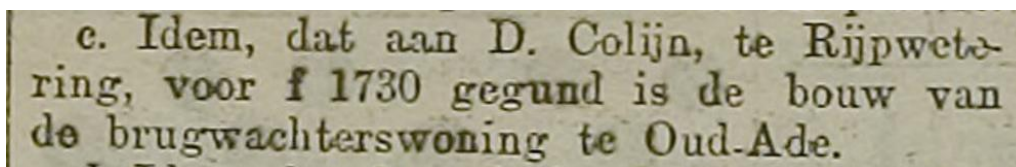
Bijlage met foto's en andere illustraties

Leidsche Courant van 20 september 1869.

Leidsch Dagblad 2-1-1902. Dit betreft hoogstwaarschijnlijk de Vennebrug.

Leidsch Dagblad 21-7-1910. Waarschijnlijk gaat dit over de woning bij de Vennebrug.

De Vrouw-Vennemolen, waarschijnlijk rond 1930. Het huis links is de brugwachterswoning. Joannes van Kruijssen werd de eerste brugwachter bij de Vrouwvennebrug. Toen kort vòòr de Tweede Wereld Oorlog een hoge stenen brug werd aangelegd, moest dit huis worden opgeofferd en verdween de brugwachter. Uiterst rechts de woning met kleine hooiberg van de molenaar. Helaas is de brug zelf niet te zien. Foto ca. 1925-1935. (fotograaf J.B. Schröer; Drents Archief).

Jan van der Wereld en zijn echtgenote Marie van der Ploeg. (Archief Oud Alkemade).

Dirk en Marie Weenink voor hun huis, Oud Adeselaan 5, ca.1970? (Oud Alkemade Archief).

Nogmaals de brugwachterswoning, ca 75 meter van de brug. In het rechter aanbouwsel schoor en knipte Dirks broer Willem zijn klanten (Collectie Simon Strijk).

✝

*Wie in zijn leven zoveel
goeds heeft gedaan,
kan rustig de hemelpoort binnengaan.*

Na een leven dat getekend was door eenvoud en goedheid voor ieder om haar heen, is voorzien van de H. Sacramenten der zieken en na een liefdevolle verzorging in Mariënhaven van ons heengegaan, onze liefste moeder, ons aller oma Rip, grootmoeder, zus en tante

**MARIA HENDRICA
WEENINK-GANZEVLES**

sinds 1988 weduwe van
THEODORUS NICOLAAS WEENINK

in de leeftijd van 84 jaar.

Nieuw-Vennep:
TRUUS - JAAP
SIMONE, YVONNE,
ANNE-MARIE

Sassenheim:
ANK - JOS
EDWARD - MARJORIE
ILONA - CHRIS

Roelofarendsveen:
JOZÉ - JAN
JOLANDA - RONALD -
DYLAN
MARIE - JOZÉ - RENS
WILMA - JERRY

Roelofarendsveen:
WIM - CONNY
JOZÉ - HANS
DIRK-JAN - JAN-WILLEM
HANNEKE, PETER-PAUL

Rijpwetering:
CORYY † - BERT

Rijpwetering:
KEES - HANNY
NATASJA, TAMARA

Rijpwetering:
PIET - RINY
BJÖRN - JOËY

Rijpwetering:
RIA - JAAP
SABINE - WILCO
ESTHER, SANDER

„Mariënhaven” 11 april 1995

Leidsch Dagblad 12 april 1995.

Brugwachterswoning, Veenderdijk 1, sluis en voetbrug tegenover de Zwanenbrug. Onbekend wanneer.

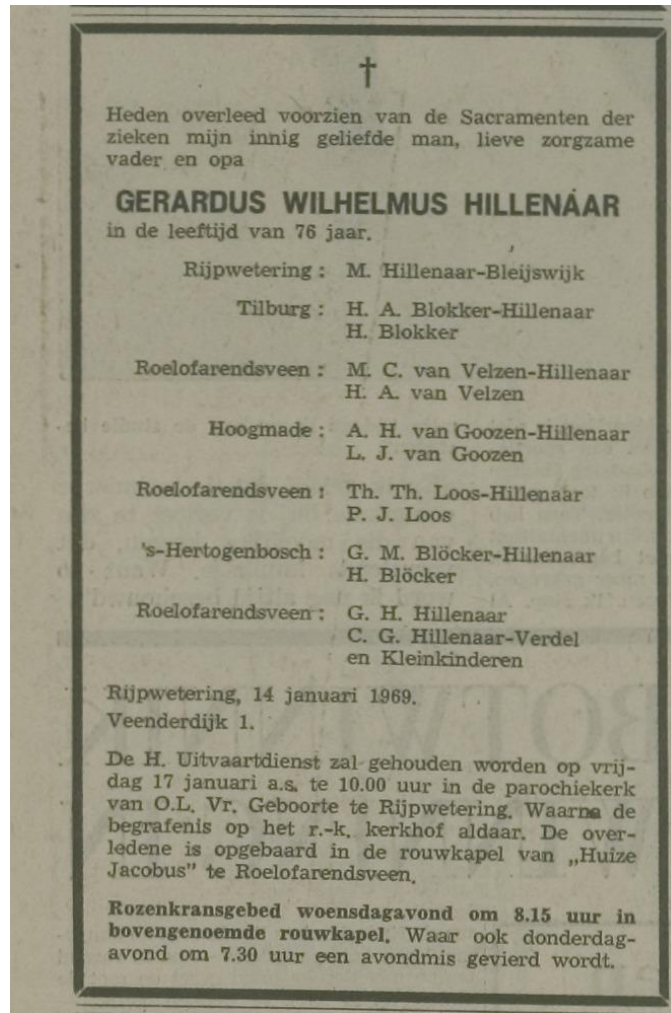
Dit zou Wed. Bleiswijk kunnen zijn, brug- en sluiswachter bij de Zwanenbrug. Wie weet het?

Adres van den brugwachter H. Bleiswijk te Rijpwetering, aan den burgemeester gericht, dat hij voor f75 's jaars de brug aldaar niet kan bedienen. Adressant vraagt zijn salaris op het oude bedrag, n.l. f100, te brengen. De Voorzitter zegt,

Leidsche Courant 11 juni 1910.

Aan de orde is thans de agenda:
1. Benoeming van een brugophaler voor de bediening van de brug te Rijpwetering, wegens overlijden van de brugophaalster de wed. Bleijswijk.
Met algemeene stemmen wordt de eenige sollicitant G. W. Hillenaar als brugophaler benoemd tegen een belooning van f 100.— per jaar.

Leidsche Courant 30 januari 1931.

De Leidse Courant januari 1969.

Renovatie van de Zwanenbrug in 1986, rechts het viaduct van de A4 .(Foto archief Simon Strijk).